

**UCHWAŁA NR II/9/24
RADY GMINY STARY LUBOTYŃ**

z dnia 6 czerwca 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Stary Lubotyń na lata 2024-2027.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz.609 z późn. zm.) w związku z art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz.2151) i art.10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Stary Lubotyń na 2024-2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

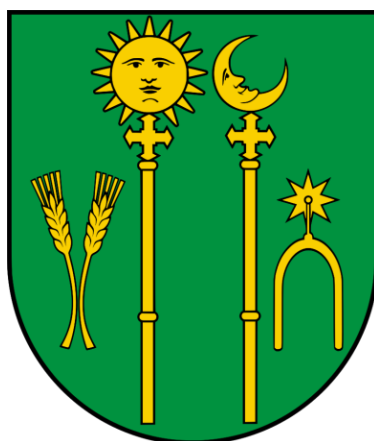
§ 2. Traci moc uchwała Nr LVII/317/24 z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Stary Lubotyń.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Janusz Legacki

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA LATA 2024-2027**

Rozdział 1.

Postanowienia ogólne

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie, został opracowany w oparciu o art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw wskazuje, że w gminnych programach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii poza zadaniami z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom od substancji powinny znaleźć się zadania, które będą realizowane przez gminę z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, ze względu na ich rosnące rozpowszechnienie oraz wynikające z nich szkody zarówno zdrowotne, jak i społeczne.

Polityka rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomanii i uzależnieniom od innych środków psychoaktywnych czy też przeciwdziałaniu uzależnieniom behawioralnym na terenie Gminy Stary Lubotyń prowadzona jest zgodnie z kierunkami określonymi w niniejszym programie stanowiącym rozwinięcie i kontynuację działań prowadzonych w latach poprzednich.

Polska forma rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomanii i uzależnieniom od innych środków psychoaktywnych czy też przeciwdziałaniu uzależnieniom behawioralnym i innym zakłada, iż większość problemów zlokalizowanych jest na poziomie gminy, a ta posiada z kolei kompetencje do rozwiązywania tych problemów. Gmina jest odpowiedzialna za to, aby zapobiegać i minimalizować skutki alkoholizmu, narkomanii i uzależnienia od innych środków psychoaktywnych czy też uzależnień behawioralnych. Programy profilaktyczne nie mają tylko minimalizować skutków alkoholizmu, narkomanii i uzależnienia od innych środków psychoaktywnych czy też uzależnień behawioralnych, ale również zapobiegać, edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu i radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową. Powinny uczyć jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję, wspierać szczególnie młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych.

Uczyć umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach, gdy człowiek szczególnie młody jest poddany presji otoczenia. Celem głównym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Stary Lubotyń na lata 2024 – 2027, zwanego w dalszej części Programem, jest aktywizacja instytucji, organizacji, stowarzyszeń i ludności gminy w obszarze promocji zdrowego stylu życia, ze szczególnym zwróceniem uwagi na ograniczenie spożycia alkoholu, narkotyków, środków psychoaktywnych i innych środków uzależniających, czy zachowań i czynności tj. hazard, zakupy, granie w gry itp.

Celami operacyjnymi są:

- 1) rozwijanie współpracy na rzecz przerwania procesu degradacji osób uzależnionych i ich rodzin oraz osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) zwiększenie liczby ofert skierowanych do środowisk trudnych w dziedzinach pomocy psychologicznej, edukacyjnej, rekreacji, sportu oraz podnoszenie kwalifikacji własnych;
- 3) kreowanie modelu życia bez nałogów i promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez zwiększenie ofert profilaktyczno – edukacyjnych skierowanych do młodzieży;
- 4) rozwijanie edukacji publicznej na temat szkodliwości uzależnień.

Rozdział 2.

Diagnoza

W marcu 2024 roku przeprowadzona została diagnoza lokalnych zagrożeń na terenie Gminy Stary Lubotyń. Badaniem objęto uczniów szkoły podstawowej, mieszkańców gminy (rodziców dzieci chodzących do szkoły) oraz sprzedawców napojów alkoholowych.

Celem przeprowadzonego badania było zdiagnozowanie skali lokalnych zagrożeń społecznych na terenie gminy Stary Lubotyń. Do przeprowadzenia badań wśród uczniów wykorzystano 2 ankiety w formie papierowej na temat używek oraz zaburzeń behawioralnych. Badanie zostało przeprowadzone zgodnie z zasadami etyki - wszyscy uczestnicy badania zostali poinformowani o zachowaniu anonimowości i poufności. Ponadto, ankietując uczniów za każdym razem uzyskiwano zgodę dyrektora szkoły na przeprowadzenie badań w ich placówce.

Ankieta na temat używek objęto 70 uczniów klas V-VIII szkoły podstawowej (w tym: 39 dziewcząt i 31 chłopców), 50 dorosłych mieszkańców gminy oraz 8 sprzedawców punktów sprzedaży alkoholu. Łącznie w badaniu wzięło udział 128 osób.

Wyniki badania wśród dorosłych mieszkańców gminy wskazują, że najbardziej zauważalnym problemem w ich środowisku lokalnym jest nadużywanie napojów alkoholowych. Problem narkomanii i uzależnienia od nikotyny w opinii badanych jest niewielki. Dorośli mieszkańcy gminy zwrócili również uwagę na problem zjawiska przemocy. Ponad połowa badanych mieszkańców potwierdziła w ankiecie znajomość rodzin, w których stosowana jest przemoc, często powiązana z nadużywaniem alkoholu. Dużym problemem według badanych dorosłych mieszkańców gminy jest wszechobecne nadużywanie telefonów do gier i oglądania mediów społecznościowych, według nich dzieci i dorośli korzystają z Internetu za dużo.

Większość młodych respondentów ma świadomość, że alkohol prowadzi do uzależnienia i niszczy życie człowieka – taką opinię wyraziło aż 75 % badanych uczniów, 12% badanych uważa, że alkohol ułatwia nawiązywanie kontaktów, a 9% twierdzi, że alkohol poprawia humor. Dzięki zestawieniu wyników z wynikami z lat poprzednich, świadomość młodych ludzi w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu systematycznie wzrasta.

Wśród ankietowanych uczniów szkoły podstawowej zaobserwowano, że sięganie po alkohol, papierosy, substancje psychoaktywne wzrasta wraz z wiekiem. Większość ankietowanych – 80 % nie miała jeszcze kontaktu z alkoholem. Natomiast 13 % po raz pierwszy miało kontakt z alkoholem w domu lub w najbliższej rodzinie, a 7 % u kolegi lub w innym miejscu. Z osób, które miały już kontakt z alkoholem najczęściej wymienianym było piwo. 90 % ankietowanych uczniów oznajmiło, że nigdy nie miało kontaktu z papierosami, narkotykami, czy innymi środkami odurzającymi. Zdecydowana większość – 95 % ankietowanych ma wiedzę, gdzie szukać pomocy w sytuacji nadużywania alkoholu przez bliską osobę.

Ponad połowa uczniów wskazała, że istotnym problemem występującym w środowisku szkolnym jest przemoc. Najczęściej spotykaną formą przemocy jest agresja słowna, ośmieszanie i wulgaryzmy. Wraz z wiekiem badanych wzrasta częstotliwość występowania zjawiska przemocy poza szkołą. Ankietowani potwierdzili również przypadki, w których osobiście doświadczyli bądź byli świadkami cyberprzemocy.

Ankieta na temat zaburzeń behawioralnych objęto 70 uczniów klas V -VIII szkoły podstawowych (w tym: 39 dziewcząt i 31 chłopców).

Na pytanie w jaki sposób spędzasz wolny czas najczęściej, bo 22 % spotyka się z rówieśnikami, 21 % korzysta z Internetu, a jedynie 7 % czyta książki. Na pytanie, w jakim celu sięgasz po urządzenia multimedialne 34 % odpowiedziało, że w celu kontaktowania się ze znajomymi a 32 % aby posłuchać muzyki lub pooglądać filmy. 50 % ankietowanych spędza około 3 godzin dziennie na korzystaniu z Internetu, mediów społecznościowych (Twitter, Facebook, YouTube, Tik Tok) a 25% ankietowanych ponad 4 godziny i więcej. Wielu ankietowanych deklarowało również zawieranie znajomości przez Internet.

15% ankietowanych w ogóle nie gra w gry komputerowe, 41% gra w gry dla przyjemności a 7% aby zapomnieć o problemach. Najczęściej wybierane gry, w które ankietowani grają to strzelanki, na drugim miejscu są gry przygodowe a kolejne to symulatory. Najmniejszym zainteresowaniem wśród ankietowanych cieszą się gry edukacyjne.

27 % ankietowanych odczuwa niepokój, przygnębienie lub jest podirytowane z powodu próby ograniczenia korzystania z Internetu a 62 % w ogóle nie ma z tym problemu.

Na podstawie wyników przeprowadzonych ankiet zasadne jest podejmowanie działań mających na celu eliminację potencjalnych zagrożeń związanych z nadużywaniem napojów alkoholowych, wyrobów nikotynowych, substancji psychoaktywnych. Ważne jest realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych w szkołach, jak i na terenie gminy, które swoim zasięgiem obejmują różne grupy mieszkańców. Istotne jest podnoszenie świadomości w zakresie zdrowotnych konsekwencji nadużywania alkoholu, substancji psychoaktywnych, czy braku kontroli nad czynnościami i zachowaniami nałogowymi (hazard, zakupy, granie w gry, itp.). Planowane działania powinny polegać na dostarczeniu informacji o możliwych formach wsparcia dla osób poszukujących pomocy oraz funkcjonujących w tym zakresie instytucjach. Działania te powinny mieć charakter długofalowy i różnorodny.

Rozdział 3.

Zadania i sposoby realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Głównym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest ograniczenie eksperymentowania, używania alkoholu, narkotyków, tytoniu, innych środków psychoaktywnych oraz przeciwdziałaniu uzależnieniom behawioralnym oraz rozwiązywanie problemów z tym związanych.

Cele szczegółowe Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii oraz przypisane im zadania:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych poprzez:

- 1) prowadzenie punktu konsultacyjnego w zakresie uzależnień od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych (zatrudnienie specjalistów, zakup wyposażenia, materiałów biurowych itp) w ramach zwiększenia dostępności specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025;
- 2) prowadzenie rozmów motywacyjnych, informacyjno-edukacyjnych oraz kierowanie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych osób nadużywających alkohol czy narkotyki na terapie;
- 3) procedura sądowa komisji (badania biegłych sądowych, psychiatrów w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego) oraz przygotowywanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym w celu skierowania na leczenie odwykowe do placówki leczenia odwykowego;
- 4) współpraca z placówkami leczenia odwykowego z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych;
- 5) zakup materiałów edukacyjnych i promocyjnych z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych (broszur, gadżetów promocyjnych, nagród) niezbędnych do realizacji działań związanych z problemem uzależnień, profilaktyką oraz promocją zdrowia np. podczas organizowania konkursów, turniejów, szkoleń, zajęć opiekuńczo-wychowawczych i profilaktycznych w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej), o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy z uzależnieniami, pomocy psychospołecznej, psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

- 1) współpracę z Policją, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Urzędem Gminy Stary Lubotyń, Sołectwami, Gminną Biblioteką Publiczną w Starym Lubotyniu, Ośrodkiem Zdrowia, dyrekcją szkoły Podstawowej w Starym Lubotyniu wraz z pedagogami szkolnymi, konsultantem z punktu konsultacyjnego w szczególności w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie w ramach zwiększenia dostępności specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025;
- 2) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym w zakresie prowadzenia punktu konsultacyjnego z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych;

- 3) udzielenie pomocy prawnej oraz pomocy psychospołecznej i psychologicznej osobom uzależnionym i ich rodzinom z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych;
- 4) finansowanie prowadzenia zajęć i programów socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych;
- 5) organizowanie zajęć dla rodziców, mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych;
- 6) wspieranie zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie i realizacja procedury niebieskiej karty.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, używania innych środków psychoaktywnych oraz przeciwdziałaniu uzależnieniom behawioralnym skierowanej do mieszkańców Gminy Stary Lubotyń w szczególności do dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz wydarzeń rekreacyjnych poprzez:

- 1) finansowanie różnych form zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, działalności profilaktycznej, wychowawczej i edukacyjnej, w tym programów profilaktycznych, zajęć edukacyjno-rozwojowych oraz specjalistycznych form pomocy psychologicznej z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii i uzależnień behawioralnych;
- 2) dofinansowywanie różnych form artystycznych, propagujących zdrowy i trzeźwy styl życia (m.in. spektakle teatralne, wyjazdy do kina, muzeum, wystawy, pokazy, konkursy, warsztaty) w zakresie organizacji różnych form zagospodarowania czasu wolnego dla mieszkańców gminy, promujących zdrowy styl życia w ramach profilaktyki uzależnień (uniwersalnej, selektywnej i wskazującej) o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025;
- 3) finansowanie profilaktycznych i terapeutycznych form wypoczynku letniego lub/i zimowego dla dzieci i młodzieży wymagających wsparcia, zagrożonych wykluczeniem społecznym z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych;
- 4) finansowanie zadań profilaktycznych wynikających ze złożonych programów realizowanych przez instytucje, stowarzyszenia i osoby fizyczne w tym programów rekomendowanych przez KCPU z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych (w szczególności e-uzależnień w ramach profilaktyki uzależnień uniwersalnej, selektywnej i wskazującej), o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń oraz osób fizycznych poprzez:

- 1) szkolenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w ramach edukacji kadr, o której mowa w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025;
- 2) kontrola punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych przez upoważnionych członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach zwiększania skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z założeniami Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025;
- 3) współpracę z innymi organizacjami i jednostkami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów z zakresu problematyki alkoholowej, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych.

Rozdział 4.

Zasady finansowania Programu

1. Środki finansowe niezbędne do realizacji „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Stary Lubotyń na lata 2024-2027 pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wnoszonych przez prowadzące tę sprzedaż podmioty gospodarcze.

2. Środki finansowe pochodzące z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych niewykorzystane w bieżącym roku budżetowym nie wygasają z upływem tego roku i zostają przeznaczone w następnym roku budżetowym na realizację „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania narkomanii dla Gminy Stary Lubotyń na lata 2024-2027”.

3. Wydatki przeznaczone na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszego Programu ujęte są w planach budżetowych Gminy Stary Lubotyń w dziale 851 – Ochrona zdrowia, rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.

4. Zadania w ramach niniejszego Programu mogą być również finansowane z dotacji celowych Wojewody oraz Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a także z darowizn, zapisów i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych.

Rozdział 5.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Ustala się wynagrodzenie za pracę w komisji w wysokości:

1) wynagrodzenie w kwocie 240,00 zł (słownie złotych: dwieście czterdzieści) dla przewodniczącego i 100,00 zł (słownie złotych: sto) dla członków komisji przysługuje za udział w posiedzeniu komisji,

2) za każdy udział w kontroli placówek handlowych przysługuje wynagrodzenie jak w ust. 1,

3) członkowie komisji, którzy z tytułu wykonywania funkcji odbywają podróże służbowe (szkolenia, konferencje, seminaria) przysługuje zwrot kosztów na zasadach przyjętych dla delegacji służbowych.

Podstawę do naliczenia wynagrodzenia stanowi uczestnictwo w posiedzeniu Komisji lub Zespołu potwierdzone podpisem na liście obecności.

Rozdział 6.

Postanowienia końcowe

1. Kontroli efektywności Programu dokonuje się poprzez uruchomienie i koordynację systemu monitorowania działań realizowanych w ramach niniejszego Programu.

2. Program realizowany jest przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołaną przez Wójta Gminy Stary Lubotyń.